

Jézus elvárásai – avagy az igényes Jézus

Itt nem a Jézus által megfogalmazott „egyetemes” erkölcsi követelményekről, erkölcsi „törvényekről”, „parancsokról” vagy „intelmekről” lesz szó, hanem a szó hétköznapi értelmében vett elvárásairól: olyan magatartásokról, amelyeket az adott helyzetben „magától értetődően feltételezett”, vagy „joggal kívánhatott volna meg” környezetének egyik-másik tagjától, csoportjától vagy egészétől – és ha nem ilyen magatartást tapasztalt, akkor ezt többnyire kifejezésre juttatta, sőt határozottan számon kérte!

Logikus gondolkodás

Talán meglepőnek tűnik, de kétségtelen tény: a megvizsgált 32 esetből 18 alkalommal valamilyen formában **a logikus gondolkodást** várta el partnereitől: egyes emberektől, tanítványaitól, szellemi (vallási) ellenfeleitől és a „tömegtől”, vagyis az átlagembertől egyaránt.

A legkeményebb hangon **tanítványaitól** kérte számon a logikus gondolkodást, illetve annak eredményeként a megértést: Például miután azok talányosnak tartották azt a kijelentését, hogy „*semmi olyan nem teheti tisztátalanná Isten előtt az embert, ami kívülről megy beléje; hanem az teszi tisztátalanná az embert, ami kijön az emberből*” (Mk 7,15), és megkérdézték ennek jelentéséről, Jézus így ripakodott rájuk: „*Ti is ennyire értetlenek vagytok? Nem fogjátok föl, hogy semmi, ami kívülről megy be az emberbe, nem teheti tisztátalanná, mivel nem a szívébe megy, hanem csak a gyomrába, majd pedig a budiba kerül*” (Mk 7,18-19)? – Amikor pedig a tanítványok arról vitatkoztak, hogy elfelejtettek kenyeret vinni magukkal (és hogy akkor most mi legyen a kevés meglévővel), hasonló hangon támadt rájuk: „*Még mindig nem fogjátok föl, és nem is értitek?*” (Mk 8,17), tudniillik azt, hogy ilyenkor nem vitázni kell, hanem osztozni meglévön.

Szellemi/vallási **ellenfeleivel** finomabb hangon beszélt, de nem kevésbé határozottan: Amikor a farizeusok (Keresztelő János tanítványaival együtt) arról faggatták, miért nem követi tanítványaival a hagyományos böjtölési szokásokat, a következő kérdéssel válaszolt: „*Vajon böjtölhet-e a násznép, ha a vőlegény velük van a lakodalmas teremben*” (Mk 2,19)? Ennek csak akkor van értelme, ha feltételezzük, hogy ellenfelei pontosan értették a kérdés minden szavát, s a benne rejlő logikát is, nevezetesen: Az ő felfogásukkal ellentétben Isten („a vőlegény”) nincs távol népétől („a násznép”), hanem jelen van körében, mégpedig mint valami lakodalomban, következésképpen nincs értelme-helye a távolléte miatti szomorúságnak és az e szomorúságot kifejező böjtölésnek, hanem csak az örömmel („lakodalmas terem”). – Miután kiutasította a jeruzsálemi templomból a kereskedőket és a vásárlókat, odamentek hozzá a főpapok, az írástudók és a vének, és megkérdézték: „Milyen hatalommal teszed ezeket? Vagy ki adta meg neked a hatalmat, hogy ezeket tedd?” Mire Jézus ezt mondta nekik: „... Nevezetek meg egyetlen ésszerű indokot, és ... akkor megmondom majd nektek...” (Mk 11,29)!

A farizeusokkal a rituális tisztaságról folytatott vita kapcsán a **tömegtől** is elvárta, hogy logikusan szemlélje a dolgot, megértsék, miről van szó: „*Hallgassatok rám mindnyájan, és értsétek meg: Semmi olyan teheti tisztátalanná Isten előtt az embert, ami kívülről megy*

beléje; hanem az teszi tisztátalanná az embert, ami kijön az emberből. Akinek van füle a hallásra, hallja meg” (Mk 7,14-16)! – Más alkalommal így szólt a tömeghez: „*Amikor látjátok, hogy felhő támad nyugatról, rögtön azt mondjátok: »Eső jön!«, és úgy is történik. És amikor látjátok, hogy déli szél fúj, azt mondjátok: »Tikkasztó hőség lesz!«, és úgy történik. Ti színészek! A föld és az ég arculatának megítéléséhez értetek. Hát ennek a kedvező időnek a megítéléséhez hogy-hogy nem értetek*” (Lk 12,54-56)? Magyarán: Csak arra lenne szükség, hogy használjátok józan paraszti eszeteket, amellyel kiválóan meg tudjátok ítélni az időjárási fejleményeket. Ti azonban tettetitek magatokat, mint a színészek: Úgy tesztek, mintha nem lennétek képesek meglátni, hogy általam karnyújtásnyi közelségbe került hozzátok Isten országa” (Vö. Mk 1,15; Lk 10,23; 11,20)!

A logikus gondolkodást nevezhetjük úgy is, hogy „érett, felnőtt gondolkodásmód” (és ennek megfelelő viselkedés). Hogy ezt mennyire elvárta **mindenkítől**, mutatja „a tömegnek” tett kétszeri súlyos szemrehányása: „*Kihez hasonlítsam hát ennek a nemzedéknek a tagjait? Kihez is hasonlítanak? Hasonlóak azokhoz a gyermekekhez, akik a piacon ülnek, és ezt kiáltják oda egymásnak: »Lakodalmast furulyáztunk nektek, de ti nem táncoltatok!« »Jajveszékeltünk, de ti nem sírtatok!«*” (Lk 7,31-32). Az történt ugyanis, hogy Keresztelő Jánost túlságosan is aszkétának tartották, Jézust pedig „falánk és borissza embernek”, ezért egyiküket sem fogadták el (Lk 7,31-34). Ezért vádolta őket azzal, hogy „olyanok vagytok, mint a piacon tanyázó, éretlen (és önző) gyerekek, akik csak saját pillanatnyi hangulatukhoz ragaszkodnak, és azt akarják ráerőszakolni a többiekre: »Táncoljatok velünk!« »Nem, ti szomorodjatok velünk!«” – Még izgalmasabb a másik eset, amikor számon kérte a tömegtől (talán szintén az időjárási előrejelzések kapcsán, talán azoktól függetlenül, más alkalommal): „*Miért nem ítéletek meg magatoktól azt is, mi a helyes Isten szemében*” (Lk 12,57)? Ez az emberi értelem önálló használatát jelentené – ahelyett, hogy restségből vagy a tekintélyektől való félelemből azt várnák, hogy mások („szakemberek”, „egyházi” vagy „világi” vezetők) mondják meg nekik, mi a helyes. Lenyűgöző példát látunk az irtalmas szamaritanus példabeszédben: egy közönséges szamaritanus férfi külön tanulmányok nélkül is tudta, hogy az adott pillanatban ki az „embertársa”, de mondhatnánk úgy is, hogy mi „az Isten akarata” (Lk 10,36-37)!

A logikus gondolkodást biblikus nyelvezettel mondhatnánk „érzékeny szívnek” is (a „szív” a Biblia nyelvén az ember teljes belső életének: gondolatainak, érzelmeinek, emlékezetének, törekvéseinek és akaratának székhelye). Ennek ellentéte a „megkövesedett szív”, amellyel tanítványait és ellenfeleit egyaránt megvádolta Jézus: A kevés kenyér miatt folytatott vitájuk miatt többek között azt kérdezte tanítványaitól: „*Megkövesedett a szívetek*” (Mk 8,17)? Amikor pedig a farizeusok Mózes engedélyével érveltek a házassági elválás lehetősége mellett, akkor így vágott vissza: „*Szívetek megkövesedettsége miatt írta nektek Mózes ezt a parancsot*” (Mk 10,5).

Különös hangsúllyal kell megemlítenünk azokat az eseteket, amelyekben a **teológia** területén kérte számon

a tárgyyszerű, logikus gondolkodást, többnyire természetesen az „írastudóktól”, azaz a kor teológusaitól, de másoktól is.

Amikor Jézus közölte a hozzá vitt bénával, hogy Isten feltétel nélkül megbocsátja bűneit (tehát bénaságának nincs köze azokhoz), akkor az ott ülő írastudók azt fontolgatták: „Ki ez, hogy így mer beszélni? Istent gyalázza” (Mk 2,7)! Erre Jézus nekik támadt: „*Miért fontolgatjátok ezeket szívetekben? Mi könnyebb? Azt mondani a bénának: Isten megbocsátja bűneidet!, vagy azt mondani: Állj fel, fogd hordágyadat, és járjálj!*” (Mk 2,8-9)? Vagyis: Milyen céllal teologizáltok? Valóban az a célotok, hogy „Isten megdicsőüljön”, azaz tiszteljék és szeressék őt az emberek, vagy az, hogy a „bűnösök” verést kapjanak? Jézus ironikus kérdései mögött az áll: Ha becsületesen használnátok az eszeteket, akkor tudhatnátok, hogy egyformán könnyű *mondani* az egyiket is, meg a másikat is – de ti még ezt a semmi fáradságot nem igénylő segítséget sem akarjátok megadni a bénának, hanem azt akarjátok, hogy „érvényesüljön Isten igazságossága”: maradjon beteg, „elnyerve bűnei méltó büntetését”.

A béna kezű ember meggyógyítása kapcsán Jézus azt kérdezte az őt szemmel tartó farizeusoktól: „*Megengedett dolog-e szombaton jót tenni vagy rosszat tenni, életet megmenteni vagy megölni*” (Mk 3,4)? A kérdés nyilvánvalóan teológiai jellegű, hiszen Jézust nem a szörszálhasogató farizeusi törvénykezés érdekelt, hanem Isten szándéka, akarata. Ezzel az óvodás korú gyermekek számára is könnyűszerrel megválaszolható kérdéssel tehát gondolkodásmódjuk, konkrétan istenképük átalakítására akarta ösztönözni ellenfeleit.

Ugyanez a helyzet a válás kérdésében (Mk 10,1-9). A mózesi engedménnyel Jézus Isten eredeti akarát állítja szembe: „*Isten a teremítés kezdetétől fogva férfivá*

és nővé tette az embereket, ezért hagyja el az ember apját és anyját, és a kettő egy test lesz: úgyhogy többé már nem ketten vannak, hanem csak egy test”, azután levonja a logikus következtetést („tehát”): „*Amit tehát Isten összekötött, ember ne válassa szét!*”, és elvárja, hogy ellenfelei azonosuljanak ezzel.

Az evangélista szerint farizeusokat és írastudókat együttesen vádolt Jézus következetlen, szófacsaró, és ezért hamis teologizálással, amikor azt mondta nekik: „*Remekül vetitek el Isten akaratát annak érdekében, hogy megőrizhessétek a ti saját hagyományotokat. Mózes ugyanis azt mondta: »Tiszteld apádat és anyádat!« Ti viszont azt mondjátok: »Ha valaki azt mondja apjának vagy anyjának: Korbán – vagyis áldozati ajándék – az, amivel hasznodra lehetnék«, akkor már nem engeditek meg, hogy az illető bármit is tegyen apjáért vagy anyjáért: Így helyezitek hatályon kívül Isten szavát hagyományotok révén, amelyet ti magatok tettetek hagyománnyá*” (Mk 7,9-13).

Írastudók, azaz teológusok, valamint egyházi és világi elöljárók (főpapok és vének) egyaránt magyarázatot követeltek Jézustól arra nézve, hogy miféle felhatalmazással avatkozott be a templom rendjébe (vö. Mk 11,15-18). Erre ő nemcsak „ésszerű indokot” kívánt meg tőlük a maga ellenkérésére vonatkozóan (Mk 11,29), hanem megalapozott teológiai választ is: „*A János által végzett alámerítés Istentől való volt-e, vagy emberektől? Feleljetek nekem*” (Mk 11,30)!

Végül, ahogyan fentebb más összefüggésben már szóba került ez a megnyilatkozása, Jézus a tömegembertől is elvárta, hogy józan eszét használva, maga döntsön teológiai kérdésekben is: „*Miért nem ítéletek meg magatoktól azt is, mi a helyes Isten szemében*” (Lk 12,57)?

Van még egy nagyon érdekes példa arra, milyen nagyra értékelte Jézus az „értelmes [gondolkodást és]

beszédet”; olyan nagyra, hogy annak hatására még saját elképzelésén is hajlandó volt változtatni (Mk 7,24-30): Egy alkalommal útra kelt, és elment a jobbára pogányok lakta Tírusz határvidékére, ahol bement egy diaszpórazsidó házába, mert azt akarta, hogy senki se tudja meg ottlétét, de nem maradhatott rejtve. Ellenkezőleg, rögtön hallott róla egy asszony, akinek volt egy tisztátalan szellem hatása alatt álló kislánya. Eljött, és Jézus lábai elé vetette magát. Az asszony görög volt, szír-föníciai származású, mégis arra kérte őt, hogy őrizzék ki lányából a démont. Ekkor talán valamelyik tanítvány, de még valószínűbb, hogy a házigazda így szólt az asszonyhoz: „Engedd, hogy előbb a gyerekek lakjanak jól! Nem helyes ugyanis elvenni a gyerekek kenyerét, és a kutyák elé vetni”, utalva ezzel arra, hogy a zsidók szemében a pogányok gyakran csak „kutyáknak” számítottak. Az asszony viszont megfélelt neki, és így szólt hozzá: „Igen, uram! De a kutyák is esznek az asztal alatt a kisgyerekek morzsáiból.” Ekkor Jézus azt mondta neki: „Erre az értelmes beszédre való tekintettel menj el, lányodból kiment a démon.”

Bizalom Isten iránt

Három, egymástól egészen eltérő helyzetben értesülünk arról, hogy Jézus elvárta volna az emberektől **az Istenbe vetett bizalmat** (és talán az öbeléje vetett bizalmat is).

Amikor tanítványaival viharba keveredtek a Genezáreti-tavon, de ő fáradtan szendergett a bárka végében, tanítványai odamentek, és szemrehányó kérdéssel rázták fel: „Rabbi, nem törődöl azzal, hogy elveszünk?”. Mire ő: „...Hogyan van az, hogy még mindig nem bíztok Istenben?” (Mk 4,37-40)? – Jézus nyugalma, higgadtsága aligha fakadt annak titkos tudásából, hogy a vihar hamarosan véget ér, s még kevésbé abból, hogy ő maga képes varázsszóval véget vetni neki, hanem Istenbe vetett bizalmából, ami szintén nem azt jelenti, hogy a vihar megszüntetését vagy a biztos megmentést remélte Istentől, hanem azt a bizonyosságot, hogy bármi történjék is, az Atya jóságos kezében vannak és maradnak: ha megmenekülnek, akkor is, ha belefulladnak a tóba, akkor is (hiszen az Atya „három nap múltán” ismét felkelti az elhunytakat, vö. Mk 8,31). (Ugyanígy számol majd az Olajfák-hegyén is mindkét lehetőséggel: „Atyám, ha lehetséges...”, Mt 26,39.) Alighanem úgy gondolta: ennek a bizalomnak – annyi prédikáció és gyakorlati bemutatás után – már meg kellene lennie a tanítványokban.

Szülőfalujában, a szombati istentiszteleten elmondott tanítása után hallgatói rémulten ámuldoztak, és így szóltak: „Honnan vette ez ezeket? Miféle bölcsesség az, amely megadatott ennek? És miféle csodák ezek, amelyek a keze által történnek!? Nem az ács ez itt, Mária fia...?” Erre ő azt mondta nekik: „Csak a hazája veti meg a prófétát, meg a rokonai és a családja”, és csodálkozott bizalmatlanságukon. – A szövegösszefüggés alapján elsősorban a Jézus személye iránti bizalmatlanságra kell gondolnunk, de ez tartalmazhatja az Isten iránti bizalmatlanságot is: „nem nézték ki” Istentől, hogy a rokonuk-ismerősük, egy egyszerű ember („emberfia”) által szólhat hozzájuk.

Amikor a „színeváltozás” hegyéről visszatérve egy apa azzal a kéréssel fordul hozzá, hogy gyógyítsa meg epilepsziás fiát, mert tanítványai nem voltak képesek erre, Jézus kifakad: „Ó, ti Istenbe vetett bizalom nélküli nemzedék vagytok! Hát meddig legyek még veletek? Hát meddig viseljelek el titeket (Mk 9,19)? – Lehetséges, hogy ez az írástudókra, a tömegre, tanítványaira és az

apára egyaránt vonatkoztatható. Mindenesetre aztán rámutat arra, hogy „minden lehetséges annak, aki bízik Istenben” (Mk 9,23), vagyis: Nem különleges képességről, az emberi erőről van szó, hanem kizárólag az Istenbe (a tulajdonképpeni gyógyítóba) vetett bizalomról: aki feltétel nélkül rábízta magát, és ezzel eltakarítja az útból a lelki akadályokat, például a kételkedést, a félelmet, a görcsös erőlködést stb., az lehetővé teszi, hogy a Teremtő életereje kifejtse benne gyógyító hatását. Szavaiban feltételezhetően ott van az is, hogy minden követőjének úgy kellene bíznia Istenben, ahogyan ő bízott, és ezért minden követőjének ugyanúgy kellene tudnia gyógyítani is, ahogyan ő tudott.

Helyes cselekvés

Amikor a Genezáreti-tavi viharban a kétségbeesett tanítványok fölrázták a szendergő Jézust, ő érdekes módon nemcsak az Isten iránti bizalmat kérte számon rajtuk, hanem a „normál” hétköznapi **bátorságot** is elvárta volna tőlük, legalábbis erre utal első kérdése: „Miért vagytok ennyire gyávák” (Mk 4,40).

Amikor a tanítványok elfelejtettek elég kenyeret vinni magukkal, és ebből vita támadt közöttük, Jézus többek között azt kérdezte tőlük, nem csekély méltatlankodással: „Nem emlékeztek, hogy amikor az öt kenyeret megtörtem az ötször sok embernek, hány tele hordeszköznyi kenyérdarabot vettetek át?” Azt mondták neki: „Tizenkettőt.” „És amikor hét kenyeret törtem meg a négyszer sok embernek, hány tele fonott kosárnyi kenyérdarabot vettetek át?” Azt mondták: „Hetet.” Erre így szólt hozzájuk: „Még mindig nem értitek?” (Mk 7,19-21). Vagyis elvárta volna, hogy **tanuljanak a tapasztalatokból**: szükséghelyzetben osztozni kell.

Az aktuális helyes cselekvést illetően kiemelkedő jelentőségű, mert háromszor is előfordul, hogy Jézus elvárta volna, tanítványai **ne veszekedjenek**: Az egyik éppen az imént említett helyzet volt, ahogyan ez kitűnik Jézus ekkor elhangzott négy (!) kérdése közül az elsőből: „Miért vitatkoztok azon, hogy nincs kenyerek?” (Mk 8,17)? – A másik két eset a tanítványok visszavisszatöltött rangvitájával függ össze, mert szinte folyton az izgatta őket, melyikük a nagyobb, és ennek megfelelően olykor rámenősen is a remélt első helyekre törtek (vö. Mk 10,35-37). Ez történt egy alkalommal Kafarnaumba tartva is, ezért amikor hazaértek, Jézus feddően megkérdezte tőlük: „Miért vitatkoztatok az úton?” (Mk 9,33). De még az utolsó vacsorán is versengés is támadt közöttük amiatt, vajon melyikük számít a legnagyobbnak, s ez arra indítja Jézust, hogy felháborodottan, ironikus kérdések zuhatagával kérje számon tőlük azt, aminek már réges-rég magától értetődőnek kellene lennie: „Végtére is ki a nagyobb? Aki az asztalnál ül, vagy aki felszolgál? Hát nem az, aki az asztalnál ül? Én azonban olyan vagyok közöttetek, mint aki felszolgál. Ti viszont? Ti mindvégig kitarítottatok velem próbatételeimben?? És én királyi uralmat hagyok rátok?? Ahogyan Atyám hagyott rám?? Hogy asztalnál egyetek és igyatok »az én országomban«?? És majd trónon ülve ítéletek Izrael tizenkét törzsét??” (Lk 22,27-30)

Megindító és tanulságos, hogy Jézusnak a saját személyét illetően is volt elvárása, igaz, csak végső szorongatásában: A letartóztatása előtti órákban, a Getszemáni-kertben azt mondta tanítványainak: „Üljetek le itt, amíg imádkozom!” Aztán maga mellé vette Pétert, Jakabot és Jánost, és kezdett megborzadni, kezdte elveszíteni nyugalalmát. Akkor azt mondta nekik: „Hatalosan szomorú vagyok. Maradjatok itt, és legyetek résen!” Majd kissé előrébb ment, a földre borult, és

imádkozott, hogy ha lehetséges, távozzék el tőle ez az óra... (Mk 14,32-35). **Részvétet**, lelki támogatást várt volna övétől a nehéz percekben, de nem kapta meg. Ezért amikor visszatérve hozzájuk, alva találta őket, számon is kérte Pétert: „Simon, te alszol!? Nem volt erőd egy órát résen lenni?” (Mk 14,37)

Elgondolkodtató, hogy Jézusnak a helyes magatartásra irányuló fenti elvárásai kivétel nélkül *mind a tanítványaira* irányulnak...

Végezetül vegyünk szemügyre egy nagyon izgalmas jelenséget: olyan elvárásokról van itt szó, amelyeket Jézus **olyanokkal szemben** támasztott, akik valamilyen szempontból nagyra tartották magukat, illetve komoly készséget mutattak az ő követésére.

Az „örök életet” elnyerni kívánó „gazdag ifjút” Jézus az ismert parancsokhoz utasítja: „Ne ölj, ne törj házasságot, ne lopj, hamis tanúságot ne tégy, ne rabolj, tiszteld apádat és anyádat!” Ő azonban magabiztosan, feltehetően nem kis büszkeséggel, és talán még méltatlankodva is azt feleli: „Rabbi, ezeket mind megtartottam ifjúkorom óta.” Jézus erre ránézett, megkedvelte, és – magában némi iróniával talán azt gondolva: „No, ha ilyen remek fickó vagy, akkor hozzád méltó feladatot adok neked!” – így szólt hozzá: „Egy dolog hiányzik neked. Rajta, menj el, add el mindazt, amit birtokolsz, és add a szegényeknek... Aztán gyere ide hozzám, és kövess engem!” Az viszont elkomorodott erre a szóra, és szomorúan elment, ugyanis nagy vagyont birtokolt (Mk 10,17-22).

Máskor egy törvénytudó, azaz teológus állt elő ugyanazzal a kérdéssel: „Rabbi, mit tegyek, hogy örök életet örököljek?” Jézus őt is a Törvényhez utasítja, ő pedig az Isten és az embertársak iránti szeretet két parancsát idézi abból. Jézus elismerően szól hozzá: „Helyesen feleltél. Tedd ezt, és élni fogsz!” Ő azonban, talán azért, hogy ne nagyon kelljen cselekednie, azt firtatja, kit tekinthet embertársának, mire Jézus elmondja neki az irtalmas samaritánusról szóló példabeszédet, aztán így buzdítja: „Menj, és te magad is tégy hasonlóan!” (Lk 10,25-37) – Nem mondta, de talán gondolta: „Hát ha te olyan okos teológus vagy, és most már mindent tudsz, akkor már csak arra van szükséged, hogy okoskodás helyett a tettek mezejére lépj!”

Jézus egyszer fölszólított valakit: „Kövess engem!” Úgy látszik, az illető kész volt erre, mert csak azt kérte: „Uram, engedd meg, hogy előbb elmenjek, és eltemessem apámat!” Erre Jézus így fogalmazta meg személyre szabott elvárását: „Hagyd a halottakra, hogy eltemessék halottaikat! Te pedig menj el, és hirdesd mindenütt Isten országát” (Lk 9,59-60)! – Jézus nem volt fanatikus. Az éppen elhunyt apa eltemetésének megtiltása ellentmondásban állna egész személyiségével és viselkedésével, de teljesen értelmetlen is lenne, hiszen Isten országa nem szenvedne kárt, ha az illető fél vagy egy nap „késéssel” kezdené hirdetni. Inkább arról van tehát szó, hogy ő meg akarta várni apja halálát, nehogy elessen az örökségtől. Ebben az esetben világos és konkrét értelmet kapnak Jézus szavai (és mindjárt nem tűnnek olyan embertelennek, mint sokan feltételezik): „Csak a szellemileg halottak [= a szeretet ügye szempontjából halottak] számára fontos az örökség, csak ők várnak arra, hogy hozzájussanak. Te menj, és hirdesd az [igazi] életet!”

Más valaki önként jelentkezett Jézus követésére, de hasonló feltételt szabott: „Követni foglak, uram! Előbb azonban engedd meg, hogy búcsút vegyek házam népétől!” Jézus azonban nyilván úgy látta, hogy ha már ekkora készség van benne, akkor elvárhatja tőle a következtességet, ezért határozottan így szólt hozzá: „Aki kezét az eke szarvára teszi, s közben hátratekint, nem alkalmas Isten országára” (Lk 9,61-61). – Ép ésszel nem feltételezhetjük Jézusról, hogy az őt követni szándékozótól megtagadta volna az emberiség minimumát, vagyis az egyszerű búcsúvételt rokonaitól, ezért az illető kérését csak úgy érthetjük: „Engedd meg, hogy békében búcsút vegyek!”, azaz: „Majd jövök, ha a rokonaimnak nem lesz kifogásuk ellene!” Ezt Jézus valóban nem fogadhatta el, mert az ilyen ember valóban alkalmatlan arra, hogy tagja

legyen Isten országának: egyszerre megfelelni a rokonok tiltásának és Isten országa követelményeinek éppolyan képtelenség (ld. Mt 10,34-36; Lk 14,26), mint hátrafelé nézve egyenes sorokat szántani – vagy két úrnak szolgálni (Mt 6,24)...

Lackfi János

Azt mondták

Azt mondták,

ez igen,

végre egy mértékadó értelmiségi,

akí tiszta vizet önt a pohárba,

van neki vitakultúrája,

kiegyensúlyozott és precíz,

okfejtései józanok és kifogástalanok,

Ja, nem.

Azt mondták,

gyere velünk haza,

mert úgy látszik, megbolondultál,

azt mondták,

kemény beszéd ez, ugyan ki hallgatja,

megyünk is inkább haza,

azt mondták,

ember így még nem beszélt,

erő van a szavaiban,

azt mondták,

káromkodik, talán bizony

Istennek képzele magát,

azt mondták,

nincs kihez mennünk,

nálad vannak az élet igéi,

azt mondták,

állj le a radikális szöveggel, és menekülj,

mert meg fognak öletni,

azt mondták,

ilyet nem mondhatsz,

ez nem történhet meg veled,

azt mondták,

ugye lángolt a szívünk,

amikor az írást magyarázta?